

'Zeg niet: 'We hebben het niet geweten'

door ds. J.M.Snoek

De wereldopinie is opgeschrikt door het aflachten van honderden mannen, vrouwen en kinderen in de twee Palestijnse vluchtelingenkampen bij Beiroet.

Terwijl ik dit schrijf is er nog geen Nederlandse krant, maar we zagen de beelden op de televisie en we hoorden het verslag van twee Nederlandse verpleegsters over de radio.

Het Engelse blad The Observer meldt: 'De meeste Israëli's die de uitkijkpost van waaruit men het kamp kan overzien bewaken met twee tanks en drie bewapende legervoertuigen, zeiden dat ze niets gehoord en niets gezien hadden'.

Vorige maand stelde ik in Trouw de vraag: 'De Palestijnen, krijsgesvangenen of terroristen?', naar aanleiding van berichten dat Palestijnse krijsgesvangenen op grote schaal gemarteld zijn. Ik bepleitte dat Israël de namen van de krijsgesvangenen zou publiceren. De Palestijnen zijn immers toch ook mensen?

Ik kreeg antwoord van mevrouw Miryam Shomrat, de eerste secretaris van de ambassade van Israël in Den Haag. Ze ging niet in op mijn hoofdvraag, maar beweerde dat Israël een goede naam heeft weten te houden op het vlak van de behandeling van krijsgesvangenen. Op mijn suggestie om lijsten met namen van krijsgesvangenen te openbaren ging mevrouw Shomrat niet in.

Andere stemmen

Uit Israël ontving ik zopas de afdruk van een affiche. De foto laat zien hoe twee Israëliëse soldaten een Palestijn neerslaan. Er boven het opschrift: 'Zeg niet: we hebben het niet geweten'. Dat is, denk ik, een toespeling op wat vele Duitsers na de tweede wereldoorlog zeiden. Naast de foto een lijst met vijftien namen: 'Slachtoffers van het burgerlijk bewind (dat in de bezette gebieden zogenaamd als verbetering in de plaats van het militaire bewind kwam, JMS) van 18 maart 1982 tot 6 mei 1982. Bij iedere naam staat de plaats waar hij of zij werd doodgeschoten, en de leeftijd. De meesten zijn tussen de 16 en 20 jaar oud, maar er zijn ook

רק אנחנו
שלא ידעתם!

קריכות היטל האוורדי
6.5.82 - 18.3.82

אנוכי...
בן 16 שנה...
בן 17 שנה...
בן 18 שנה...
בן 19 שנה...
בן 20 שנה...
בן 21 שנה...
בן 22 שנה...
בן 23 שנה...
בן 24 שנה...
בן 25 שנה...
בן 26 שנה...
בן 27 שנה...
בן 28 שנה...
בן 29 שנה...
בן 30 שנה...
בן 31 שנה...
בן 32 שנה...
בן 33 שנה...
בן 34 שנה...
בן 35 שנה...
בן 36 שנה...
בן 37 שנה...
בן 38 שנה...
בן 39 שנה...
בן 40 שנה...
בן 41 שנה...
בן 42 שנה...
בן 43 שנה...
בן 44 שנה...
בן 45 שנה...
בן 46 שנה...
בן 47 שנה...
בן 48 שנה...
בן 49 שנה...
בן 50 שנה...
בן 51 שנה...
בן 52 שנה...
בן 53 שנה...
בן 54 שנה...
בן 55 שנה...
בן 56 שנה...
בן 57 שנה...
בן 58 שנה...
בן 59 שנה...
בן 60 שנה...
בן 61 שנה...
בן 62 שנה...
בן 63 שנה...
בן 64 שנה...
בן 65 שנה...
בן 66 שנה...
בן 67 שנה...
בן 68 שנה...
בן 69 שנה...
בן 70 שנה...
בן 71 שנה...
בן 72 שנה...
בן 73 שנה...
בן 74 שנה...
בן 75 שנה...
בן 76 שנה...
בן 77 שנה...
בן 78 שנה...
בן 79 שנה...
בן 80 שנה...
בן 81 שנה...
בן 82 שנה...
בן 83 שנה...
בן 84 שנה...
בן 85 שנה...
בן 86 שנה...
בן 87 שנה...
בן 88 שנה...
בן 89 שנה...
בן 90 שנה...
בן 91 שנה...
בן 92 שנה...
בן 93 שנה...
בן 94 שנה...
בן 95 שנה...
בן 96 שנה...
בן 97 שנה...
בן 98 שנה...
בן 99 שנה...
בן 100 שנה...

Affiche van de Israëlische Raad tot Solidariteit met Bir Zeit

TROUW,
20-9-1982

jongens bij van dertien en zeven, een man van 65, een vrouw van vijftig en een meisje van dertien. De affiche werd verspreid door de Israëlische Raad tot Solidariteit met Bir Zeit, de Palestijnse universiteit in het bezette gebied, die onlangs voor de zoveelste maal door de Israëlische autoriteiten gesloten werd.

Deze groep staat niet alleen. Er is de groep Vrede Nu en er zijn acties van militairen, die zelf in Libanon gevochten hebben, maar die nu fel protesteren. Die beweging Shalom we-Os (Vrede en kracht) is orthodox-joods maar wijst desondanks de annexatie-plannen van de regering

af. Al voor deze organisaties bestonden waren er eenlingen als de journalist Uri Avneri (een linkse zionist) en prof. Jesaja Leibowitsch die fel geïnteresseerd hebben tegen de politiek van hun eigen regering.

Verbondsvolk

We zullen er goed aan doen naar deze stemmen te luisteren, liever dan naar de stem van de eerste secretaris van de ambassade van Israël in Den Haag, mevrouw Miryam Shomrat, wier beroep het nu eenmaal is de politiek van de regering Begin-Sharon goed te praten; voorwaar geen

benijdenswaardige taak.

Men kan zich afvragen hoe het komt dat zo velen in Nederland, die in menig opzicht uitstekend geïnformeerd zijn, nauwelijks op de hoogte zijn van wat er in het Midden Oosten gebeurt. 'We hebben het niet geweten', maar hoe komt dat eigenlijk?

Amnesty International vermeldt in Wordt Vervolgd van september 1982 dat zij zich tot de heer Begin heeft gewend en haar bezorgdheid uitsprak over de dood van ongewapende demonstranten, terwijl het optreden van het Israëliëse leger op basis van beschikbare informatie niet kan worden toegeschreven aan zelfverdediging of een paniekreactie. Men wijst er op dat de regering het doodschieten van demonstranten niet heeft veroordeeld. Het lijkt alsof men zoiets in Nederland eigenlijk niet wil horen.

Nu zijn er in ons land velen (ik hoor daar zelf nog steeds bij!), die op grond van de Bijbel het joodse volk beschouwen als het volk van het verbond, het volk van God. Niet dat joden beter zijn dan niet-joden (evenmin slechter overigens), maar vanuit Gods trouw mag je mijns inziensdaaraan blijven vasthouden.

Versluiserend

Maar als deze naar mijn overtuiging bijbelse visie versluiserend gaat werken, zodat je de harde politiek van de regering-Begin gaat goedpraten, dan is dat een treurige zaak en op de lange baan allerminst in het werkelijk belang van het joodse volk. Een collega-predikant durfde onlangs zelfs zeggen: 'Israël voert de oorlogen des Heren'. We zullen de zaak van gerechtigheid, verzoening en vrede eerder dienen als onze theologische opvattingen verhelderend in plaats van versluiserend werken. Dan kan het wel niet anders of we moeten felle kritiek hebben op deze regering. Door die te uiten zullen we de vredesbeweging in Israël steunen.

Ds. J.M.Snoek woonde van 1958 tot 1967 in Tiberias, waar hij in dienst was van de Schotse kerk, de Nederlandse Hervormde Kerk en de Gereformeerde Kerken in Nederland. Van 1970 tot 1975 was hij staflid van de Wereldraad van Kerken in Genève als secretaris van de sectie de Kerk en het Joodse Volk.